

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Beretning
om
Horsens Skolevæsen

for Aaret 1913

med en Oversigt over Aarene 1908—13

af

Skoleinspektør CHR. JACOBSEN.

Carl Mar: Møllers Bogtrykkeri, Horsens.

Statens pædagogiske Studiesamling
København

Skolekommissionens Medlemmer:

Hr. Apoteker HELMS, Kom.s Formand, Medlem af Byraadet.

Hr. Sognepræst OLESEN.

Hr. Redaktør PEDERSEN.

Hr. Forretningsfører E. SØRENSEN, Medlem af Byraadet.

Hr. Sognepræst TOMASSON.

Hr. Typograf T. JØRGENSEN, Medlem af Byraadet.

Byraadets Skoleudvalgs Medlemmer:

Hr. Apoteker HELMS, Formand.

Hr. Redaktør RASMUSSEN.

Hr. Købmand P. JESSEN.

Hr. Typograf T. JØRGENSEN.

Beretning

om

Horsens Skolevæsen for Aaret 1913.

Ved Udgangen af 1913 fandtes i Horsens 3652 Børn, som havde fyldt det 7ende Aar; disse var saaledes fordelte:

	1913		1912	
	Børn	pCt.	Børn	pCt.
I Kommunens 4 offentlige Skoler og Seminariets Børneskole (ialt 3091 Elever)	2956	80,94	2939	80,24
„ Statsskolen (284 Elever)	128	3,50	121	3,30
„ private Skoler (618 Elever)	539	14,76	578	15,78
„ Skoler udenfor Kommunen	4	0,11	4	0,11
„ Hjemmet undervistes	7	0,19	3	0,08
„ Asylet	3	0,08	0	
Aandssvage og vedvarende syge	2	0,06	4	0,11
Andre skolepligtige Børn, som ikke blev underviste	0		0	
Ikke-skolepligtige 7-Aars Børn (født efter $\frac{1}{11}$ 05) uden Undervisning	13	0,36	14	0,38
	<u>3652</u>		<u>3663</u>	

Antallet af skolesøgende Børn var 3993 (1912: 3973, 1911: 3958, 1910: 3930), af hvilke 231 var over skolepligtig Alder, 93 under 7 Aar og 46 af de øvrige tilrejsende.

Den kommunale Mellem- og Realskole

bestaar af 2 Afdelinger: Drengeskolen og Pigeskolen, som begge har 9 Trin. Skolen har 13 Dreng-, 9 Pige- og 2 Fællesklasser.

Elevernes Antal udgjorde:

den 1ste Januar 1913.. 411 Dreng og 253 Piger; ialt 664 Elever.

Tilgang i Aarets Løb.. 75 — og 42 — „ 117 —

486 Dreng og 295 Piger; ialt 781 Elever.

Afgang i Aarets Løb... 80 — og 40 — „ 120 —

den 31te Decbr. 1912.. 406 Dreng og 255 Piger; ialt 661 Elever.

6 Elever var tilrejsende, 62 af de øvrige var over skolepligtig Alder og 22 under 7 Aar. De skolepligtige Elevers Antal var 562. Middeltallet af Elever i Skolen var 656,3 (1912: 641,6).

I Hovedskolen findes Real- og Mellemskoleklasserne (undtagen een) samt Pigeafdelings Underklasser; i Filialen ved Vestre Kommuneskole findes 2 B. Mellemskoleklasse for Piger, oprettet efter Sommerferien, 7 Dreng- og 1 Fællesunderklasse.

Den 20. Febr. inspiceredes Skolen af Professor Foldberg og den 10. Decbr. af Undervisningsinspektøren, Professor Rønning.

Skolens Aarsprøve afholdtes den 2.—10. Juli.

Til Realeksamen indstilledes 21 Elever, som alle bestod.

Realeksamen 1913.

Dimittenderne	Dansk, skriftlig		Dansk, mundtlig		Engelsk		Fransk		Skr. Regn. og Matem.		Mundt. Regn. og Matem.		Naturlære		Historie		Geografi		Naturhistorie		Legensøvelser		Orden m. skr. Arb.		Kvotient		Tysk		Geometri		Haandarbejde	
	Ek	Ak	Ek	Ak	Ek	Ak	Ek	Ak	Ek	Ak	Ek	Ak	Ek	Ak	Ek	Ak	Ek	Ak	Ek	Ak	Ek	Ak	Ek	Ak	Ek	Ak	Ek	Ak	Ek	Ak	Ek	Ak
1. Elvira Louise Bache, D. af Malermester B., Horsens.	4	5	6	4	4	4	4	6	5	6	4	6	5	6	6	6	6	6	6	4	5	5,00	5	4	5							
2. Kay Gram Blom, S. af Godsekspektor B., Horsens.	5	6	5	5	5	4	4	6	5	6	5	6	6	6	5	5	5	6	5	5	5,33	5	5	5								
3. Hans Marius Christensen, S. af Politibetjent C., Gramrode.	6	5	5	5	5	4	5	3	4	4	6	5	5	5	5	6	6	6	5	5	5,00	5	6	4								
4. Zenia M. J. M. Haagerup, D. af Mekaniker H., Horsens.	5	6	6	5	6	4	5	3	4	3	3	5	4	4	4	5	4	5	5	5	4,50	5	5		5	5						
5. Niels Ankjær Jensen, S. af Vognsmører J., Horsens.	5	5	6	5	5	4	5	5	4	4	5	5	5	5	6	5	6	4	6	6	5,00	5	5	5								
6. Anna C. F. Jensen, D. af Gartner J., Horsens	5	6	6	5	5	4	5	6	4	6	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5,08	5	6		5	5						
7. Leo Juliussen, S. af Natvagt J., Horsens.	6	6	5	5	4	5	5	6	5	6	6	6	6	5	6	6	5	6	5	5	5,54	5	5	6								
8. Rigmor Julie Lindberg, D. af Particulier L., Horsens.	4	5	6	5	4	5	6	6	5	6	5	6	5	5	5	5	4	5	5	5,08	5	4		6	6							
9. Kaj Emil Secher Marcussen, S. af Lærer S. M., Horsens.	5	5	5	5	4	5	6	4	4	5	4	5	6	5	5	5	5	5	5	5	4,02	5	5	4								
10. Anna Marie Nielsen, D. af Tømrer N., Horsens.	4	6	5	5	5	4	3	5	5	5	5	6	5	4	4	5	6	6	5	5	4,02	4	4		6	6						
11. Axel Nielsen, S. af Gæstgiver N., Horsens.	6	6	6	6	5	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	5	5,87	6	6	6								
12. Gerhard Louis Nielsen, S. af Lingerihandlerske N., Horsens.	5	5	5	5	5	5	5	6	5	6	6	6	5	6	5	6	4	6	5	5,33	5	5	6									
13. Hertha Nielsen, D. af Tømrermester N., Horsens.	4	6	6	5	5	5	6	3	4	5	5	5	6	6	5	6	6	5	5	5,04	6	6		6	6							
14. Niels Jørgen Nielsen, S. af Ledvogter N., Hedensted.	6	5	6	5	5	4	4	5	3	5	4	6	6	4	5	5	4	6	5	5,04	5	5	3									
15. F. Emil Dyrgaard Petersen, S. af Kusk P., Horsens.	5	5	6	5	5	5	5	6	5	5	5	5	6	6	6	6	4	6	6	5,40	5	5	5									
16. Metha Marie Petersen, D. af Koholder P., Horsens.	5	5	5	6	6	5	5	5	4	5	4	6	4	5	5	5	5	5	5	4,05	5	6		6	6							
17. Michael Richard Petersen, S. af Fængselsbetjent P., Horsens.	5	5	5	5	6	4	6	6	5	6	5	5	6	6	5	5	5	5	5	5,20	5	6	5									
18. Olga Johanne Rasmussen, D. af Snedkermester R., Horsens.	6	5	6	5	5	4	6	4	4	5	5	6	6	5	5	5	5	5	5	5,12	5	5		5	6							
19. Johs. Evald N. Søndergaard, S. af Kommiss S., Horsens.	5	6	5	6	6	5	6	6	5	5	6	6	6	6	5	6	5	5	5	5,60	5	5	5									
20. Christian Frederik Sørensen, S. af Tømrermester S., Horsens.	5	5	4	4	5	3	4	5	4	4	4	4	5	4	4	5	4	6	5	4,58	5	4	4									
21. Anna Karoline Winther, D. af Lærer W., Horsens.	5	5	6	5	5	4	5	3	4	5	4	6	4	4	5	5	5	5	5	4,07	5	5		6	6							

Til at bestaa Realeksamen kræves, at Kvotienten er mindst 3,5.

Beskikkede Censorer var Hr. Professor Foldberg, Hr. Skolebestyrer A. N. Andersen, Hammel, Hr. cand. theol. Rosent, Faaborg, Translatrice Frk. Reinhard, København, og Hr. cand. mag. A. P. Petersen, Nørresundby. Indbudne af Skolen til at deltage i Censuren var Hr. cand. polyt. Østergaard, Hr. Overlærer Almegaard og Kommunelærerinde Frk. Loft. I Følge Forslag fra Skolen afholdtes der ikke Prøve i Historie og Geometri.

Til Realeksamen er opgivet i:

Dansk: „Hakon Jarl“, „Aprilsnarrene“ og „Røverstuen“. Efter Olaf Langes danske Læsestykker for 4 M.: Øhlenschläger: Guldhornene, Morgenvandring, Kamma Rahbek og Bakkehuset; Chr. Richardt: Steen Blicher; Grundtvig: Mester Ole Vind; Ingemann: Af „Valdemar Sejr“; Hauch: Af „Robert Fulton“; Palludan-Müller: Den ottende Kunst.

Engelsk: statarisk: Otto Jespersen: Engelske Læsestykker med Øvelser S. 66—87 og 92—139; ialt 75 Normalsider.

Kursorisk er læst andre Stykker af samme Bog.

Tysk: statarisk: H. Reincke: Tyske Læsestykker for Realklassen Side 1—60, 159—187, ialt 80 Normalsider.

Kursorisk er læst andre Stykker af samme Bog.

Fransk: Otto Jespersen og Vilh. Stigaard: Fransk Læsebog for Begyndere Side 65—98 og Tillægshæftet Side 1—20, ialt 55 Normalsider.

Regning og Matematik: P. T. Foldberg: Regning og Algebra for Realklassen.

Naturlære: Ellingers Fysik for Realklassen: Varmelære, Elektroteknik og Radiotelegrafi.

Historie: H. L. Møller: Danmarks Historie fra 1848 til Nutiden med nogle Forbigaaelser. Stykker af Opdagelsernes Historie. L. Schmidt: Lærebog i Historie for Mellem-skolen I Side 13—37.

Geografi: C. C. Christensen: Geografi for Realklassen og Gymnasiet I.

Naturhistorie: Balslev og Andersen: Zoologi for Realklassen (Hvirveldyrene). Balslev og Simonsen: Botanik for Realklassen.

Geometri: P. T. Foldberg: Geometri for Realklassen.

Mellemskoleeksamen afholdtes baade i Dreng- og Pigeafdelingen. Der indstilledes 19 Dreng og 11 Piger, som bestod med følgende Hovedkarakterer, der er Gennemsnitsværdien af de 14 Fagkarakterer i skriftlig Dansk, mundtlig Dansk, Engelsk, Tysk, Historie, Geografi, Naturhistorie, Fysik, skriftlig Regning-Matematik, mundtlig Regning-Matematik, Skrivning, Tegning, Gymnastik og Orden med skriftlige Arbejder.

Harald Adolf Aamann, S. af Fisker Aamann	Kvotient: 4,79.
Niels Christian Vedersøe Dalgas Bunch, S. af Bogbinder Bunch	— 4,46.
Carl Johan Clausen, S. af Drejer Clausen	— 4,61.
Jørgen Peter Hilmar Robert Jensen Hagen, S. af Formand J. P. Jensen . . .	— 4,75.
Bror Helge Hallander, S. af Instrumentmager Hallander	— 5,29.
Peter Jensen, S. af Bryggeriarbejder J. Jensen	— 5,00.
Severin Laurs Stockmarr Jensen, S. af Lærer A. Jensen	— 5,21.
Niels Andreas Jespersen, S. af Formand Jespersen	— 5,29.
Ejnar Ferdinand Ibæk Kristensen, S. af Bogholder A. S. Kristensen	— 4,43.
Henry Laurits Larsen, S. af Mekaniker Larsen	— 4,96.
Niels Edvard Mortensen, S. af Skomager S. Mortensen	— 4,50.
Ejvart Møballe, S. af Grønhandler Møballe	— 5,15.
Niels Sofus Nielsen, S. af Raadhustjener E. Nielsen	— 4,18.
Bernhardt Marius Petersen, S. af Vognsmører L. Petersen	— 5,14.
Carl Harald Petersen, S. af Murermester Petersen	— 4,46.
Gotfred Emil Petersen, S. af Arbejdsmand J. Petersen	— 4,82.
Leo Petersen, S. af Typograf R. Petersen	— 4,21.
Hans Gustaf Bligaard Rasmussen, S. af Møllebygger Rasmussen	— 5,50.
Peter Siegfred Sørensen, S. af Skomager Sørensen	— 5,96.
Hedevig Antonie Andersen, D. af Malermester L. Andersen	— 5,36.
Viola Elisabeth Mathilde Caroline Andersen, D. af Overportør Andersen . . .	— 5,21.
Edith Marie Elisabeth Jensen, D. af Maskinmester J. C. Jensen	— 5,29.
Helga Christiane Stockmarr Jensen, D. af Lærer A. Jensen	— 5,29.
Nanny Margrethe Kristiansen, D. af Postkører Kristiansen	— 5,43.
Nanna Kirstine Lund, D. af Maskinpasser Lund	— 5,32.
Agnes Johanne Nielsen, D. af Bryggeriarbejder N. J. Nielsen	— 5,71.
Agnete Kirstine Nielsen, D. af Malermester J. M. Nielsen	— 4,71.
Clara Hedvig Nielsen, D. af Gasværksarbejder J. P. Nielsen	— 5,25.
Emilie Valborg Nielsen, D. af Væverske J. Nielsen	— 5,71.
Agnes Henriette Petersen, D. af Skomager Fr. Petersen	— 5,04.

Til at bestaa Mellemskoleeksamen kræves, at Kvotienten er mindst 3,5.

Beskikkede Censorer var Hr. Skolebestyrer A. N. Andersen, Hammel, Hr. Lærer J. M. Nielsen, Holstebro, og Hr. Lærer Fleischer, Esbjerg. Indbudne af Skolen var Hr. Overlærer Almegaard, Hr. Overlærer Thygesen, Kommunalærerinderne Frk. Loft og Fru Langkjær og Hr. Kommunalærer A. Larsen.

I Følge Forslag fra Skolen afholdtes der ikke Prøve i mundtlig Dansk og Fysik.

Til Mellemskoleeksamen er opgivet i

Dansk: Af Drengené: Af Agerskov og Rørdams Læsebog for Mlsk. 120 Normalsider Prosa og 36 Normalsider Poesi. Desuden Hertz: „Sparekassen“.

Af Pigerne: Af Agerskov og Rørdams Læsebog for Mlsk. 75 Normalsider Prosa og 25 Norm. S. Poesi. 1.—4. Kap. af „Synnøve Solbakken“ (50 S.). Desuden Hauch: „Søstrene paa Kinnekullen“.

Svensk: 30 Normalsider af Hoff's svenske Læsebog.

Engelsk: Jespersens engelske Læsestykker med Øvelser: 50 Normalsider.

Kursorisk er læst forskellige Fortællinger i samme Bog.

Eksaminationsmaaden: Oplæsning, Oversættelse, Taleøvelser og grammatikalske Øvelser ud fra det læste.

Tysk: H. Reincke: Tysk Læsebog for Mellemskolen: 70 Normalsider.

Kursorisk er læst nogle Fortællinger i samme Bog.

Eksaminationsmaaden er den samme som ved Engelsk.

Historie: Schmidts Lærebog for Mellemskolen fra 1789 til Nutiden.

Geografi: Madsen og Bøving Petersens Lærebog: Danmark, Norge, Sverrig, Tyskland, Asien, Tiden og Himmellegerme.

Naturhistorie: Efter Zoologi af Balslev og Andersen: Snegle, Muslinger, Blæksprutter, Pighuder, Polypper, encellede Dyr og Oversigten.

Botanik 4de Hefte af Balslev og Simonsen. Plantebestemmelser efter Trydes Skoleflora.

Organisk Kemi efter Julius Petersens Lærebog. Sundhedslære efter „Vort Legeme og dets Pleje“ af Petersen og Sillesen.

Fysik: Ellingers Lærebog i Fysik for Mlsk.: Mekanik II og III, Lyden og Lyset.

Regning og Matematik: Petersen og Røttings Regnebog I og II.

P. T. Foldberg: Geometri for Mlsk.

— Aritmetik for Mlsk.

Skoledagenes Antal har været 246.

Skole- forsømmelser i pCt.	1913					1912					1911				
	paa Grund af Sygdom	af anden lovlig Grund	uden lovlig Grund	ialt		paa Grund af Sygdom	af anden lovlig Grund	uden lovlig Grund	ialt		paa Grund af Sygdom	af anden lovlig Grund	uden lovlig Grund	ialt	
Drengeskolen	3,37	0,21	0,07	3,65	4,84	0,14	0,06	5,06	4,37	0,20	0,06	4,63			
Pigeskolen	5,50	0,21	0,04	5,75	6,27	0,17	0,05	6,40	6,23	0,15	0,04	6,42			
Hele Skolen	4,12	0,21	0,06	4,39	5,30	0,15	0,06	5,51	5,01	0,18	0,05	5,24			

Elevernes Fordeling i Klasserne ved Aarets Udgang samt Undervisningstimernes For-
deling ses af følgende Tabel:

	Elevernes Antal	Religion	Dansk og An- skuelserøvelser	Skrivning	Regning	Matematik	Historie	Geografi	Naturhistorie	Naturlære	Engelsk	Tysk	Fransk	Tegning	Haandarbejde	Sang	Gymnastik	Undervisnings- timernes Antal	
IX. (Realklassen).....	18*	..	4	..	2	4(2)	2	2	2	2	4	4	6	..	(2)	22(3**)	36(35)
VIII. Drengeklasse..(IVM)	24	1	5	1	3	4	2	2	2	2	3	4	..	1	2	34
VII. — ..(IIIM)	28	2	4	1	2	4	3	2	2	2	3	4	..	1	..	1	..	4	35
VIA. — ..(IIM)	27	2	4	1	3	3	2	2	2	2	3	5	..	2	..	1	..	4	36
VIB. — ..(IIM)	27	2	4	1	3	3	2	2	2	2	3	5	..	2	..	1	..	4	36
VA. — ..(IM)	30	2	6	2	4	..	3	2	2	1	6	2	..	2	..	4	36
VB. — ..(IM)	30	2	6	2	4	..	3	2	2	1	6	2	..	2	..	4	36
IVA. — ..	31	2	8	3	6	..	3	2	2	2	..	1	..	3	32
IVB. — ..	32	2	8	3	6	..	3	2	2	2	..	1	..	3	32
IIIA. — ..	31	3	8	3	6	..	3	2	1	1	..	3	30
IIIB. — ..	30*	3	8	3	6	..	3	2	1	(4)	1	..	3(2)	30(33)
IIA. — ..	32	2	10	4	6	..	2	2	1	..	2	29
II B. — ..	30	2	10	4	6	..	2	2	1	..	2	29
IA. — ..	27	2	10	4	5	..	1/2	1/2	2/2	..	2/2	24
IB. — ..	28	2	10	4	5	..	1/2	1/2	2/2	..	2/2	24
8. Pigeklasse.....(4M)	13	1	5	1	3	4	2	2	2	2	3	4	..	1	2	2	..	3**	36
7. — ..(3M)	18	2	4	1	2	4	3	2	2	2	3	4	..	1	2	1	..	3	36
6A. — ..(2M)	24	2	4	1	3	3	2	2	2	2	3	5	..	1	2	1	..	3	36
6B. — ..(2M)	21	2	4	1	3	3	2	2	2	2	3	5	..	1	2	1	..	3	36
5. — ..(1M)	30	2	5	2	4	..	3	2	2	1	6	2	2	2	..	3	36
4. — ..	33	2	8	3	6	..	3	2	2	2	5	1	..	2	36
3. — ..	32	3	8	3	6	..	3	2	1	4	1	..	2	33
2. — ..	32	2	8	4	6	..	3/2	3/2	4	1	..	2	30
1. — ..	33	2/2	9	4	5	3	2/2	..	2/2	24
	661	46	160	56	105	32	53 1/2	42 1/2	33	21	46	40	6	22	32	42	66		785

Desuden anvendes een Time ugentlig til Sammensang.

Den maanedlige Betaling for en Elev fra Horsens Kommune er:

i 1ste og 2den Klasserne.....	2 Kr. 50 Øre.
i 3die og 4de — ..	3 — 00 —
i Mellemkoleklasserne	4 — 00 —
i Realklassen	6 — 00 —

For udenbys Elever er Betalingen 2 Kr. højere maanedlig i Underklasserne og 3 Kr. højere i Real- og Mellemkoleklasserne.

Søger to eller flere Børn fra eet Hjem samtidig Skolen betales fuldt Kontingent for det første, halvt Kontingent for det andet og tredje; de øvrige Børn har fri Skolegang.

Fripladser. Ved Skolen findes for Tiden 19 hele og 19 halve Fripladser, som bortgives til Elever i de 5 øverste Klasser. Desuden kan flinke Elever i Kommuneskolerne

*) I IX. er 9 af Eleverne Piger og i III B. 10. **) Fællestimer.
Tallene i Klammer gælder Pigerne.

faa Ekstrafriplads i den kom. Mellem- og Realskole. Ved Aarets Udgang fandtes 83 saadanne Gratister, og foruden disse havde 23 Lærerbørn Friplads.

I 1913 har Byraadet givet Ekstrafriplads til 1 Elev i Vestre Kommuneskole, nemlig:

Niels Holger Chr. Hansen, S. af Arbejdsmand Chr. Hansen.

til 4 i Østre Kommuneskole, nemlig:

Svend Andreas Bendix Nielsen, S. af Murer N. A. Nielsen.

Lilly Johanne Marie Petersen, D. af Musiker J. J. Petersen.

Ingeborg Pedersen, D. af forhenværende Landmand S. Pedersen.

Karen Mogensen, D. af Enke Maren Mogensen.

til 8 i Nordre Kommuneskole, nemlig:

Marius Chr. Rasmussen, S. af Slagtermester Rasmussen.

Orla Peter Ebbesen Pedersen, S. af Væver Anton Pedersen.

Osvald Harry Petersen, S. af Ingeborg Petersen.

Johs. Gothold Sørensen, S. af Lokomotivfører Sørensen.

Karen Elvira Christiansen, D. af Snedker Christiansen.

Karen Egidia Jespersen Møller, D. af Murer Adolf Møller.

Hilma Maria Nielsen, D. af Kludesamler N. P. Nielsen.

Alma Mathea Rothausen, D. af Bogbinder S. F. Rothausen.

Lærerpersonalet bestaar af Overlæreren, som tillige er Skoleinspektør, Viceinspektøren ved Skolens Filial, 11 fast ansatte Lærere, 8 fast ansatte Lærerinder og 3 Timelærerinder.

696 Undervisningstimer besørjes ugentlig af fast ansatte Lærerkæfter, 90 af Time- lærerinder. Lærerne har tilsammen forsømt 140 Timer paa Grund af Sygdom (0,3 pCt.), 58 Timer med Tilladelse (0,3 pCt.); Lærerinderne 440 Timer paa Grund af Sygdom (3 pCt.) — deraf een Lærerinde 254 —, 72 Timer med Tilladelse (0,5 pCt.).

Elevernes Bogsamling bestaar af 695 Bind. Der er udlaant 3567 Bind til 176 Laantagere.

Skolebade. I Maanederne Januar—April og Oktober—December har gennemsnitlig 470 Elever faaet 6279 tempererede Brusebade. I Gennemsnit har 88,3 pCt. af Drengene og 72,9 pCt. af Pigerne taget Bad.

Skolen har modtaget følgende *Gaver*:

Fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet 300 Kr. til Undervisningsmidler, nemlig 250 Kr. til fysiske og 50 Kr. til geografiske.

For disse Penge blev anskaffet følgende:

En Kranmodel, et Skraaplan, et Metronom, en Vinkelbismær, en Model af en Bismær- vægt, et Apparat til at vise Vædsketrykkets Retning, et Glas med Kobber-, Kul- og Zink- plader, et Demonstrationsgalvanometer, en Gnistinduktor, et Farvespredningsapparat med

Skærm, et Apparat til at vise Brillers Anvendelse, 4 tykke Glasplader, 3 Tørelementer, 5 danske geografiske Billeder paa Pap, 1 Sydow Habenicht: Asien og 1 Christensen & Krogsgaard: Evropa (fysisk).

Universitetets mineralogiske Museum har foræret Skolen en mineralogisk Samling paa 101 Numre.

Forhv. Elev, Tømrer Carl Laursen skænkede en Klapperslange (Unge), en Skorpion, en Leguan, to Taranteller og et Tusindben, fangede i Kalifornien og Oregon.

Fru Plenge forærede Skolen et Akvariumsglas og en Insektkasse.

Kommuneskolerne.

Kommuneskolernes Elever er fordelte i 4 Skoler, nemlig *Vestre*, *Østre* og *Nordre Kommuneskole* og *Kvindeseminiariets Børneskole*.

Elevantallet i disse Skoler samt *Af- og Tilgangen* ses af følgende Tabel:

	Børnetallet den 1/1 1913.			Tilgang					Afgang					Børnetallet 31/12 1913			Børnetal i Gennemsnit af Aaret	
	Drenge	Piger	Ialt	Fra Hjemmet	Fra off. Skoler i Horsens	Fra andre Kommuners Skoler	Fra private Skoler	Ialt	Til off. Skoler i Horsens	Til andre Kommuners Skoler	Til private Skoler	Udsk. ved Slutn. af skolepligtig Alder	Døde	Ialt	Drenge	Piger		Ialt
Vestre Kommuneskole	277	283	560	81	43	64	1	189	85	43	7	43	0	178	291	280	571	559
Østre —	446	463	909	135	69	85	2	291	57	63	6	140	1	267	450	483	933	930
Nordre —	396	412	808	109	60	59	4	232	53	68	1	110	1	233	419	388	807	821
Seminiariets Børneskole		121	121		14	1		15		3		14	0	17		119	119	125
Ialt	1119	1279	2398	325	186	209	7	727	195	177	14	307	2	695	1160	1270	2430	2435

3 Elever boede udenfor Horsens Kommune; 35 var under 7 Aar; 4 blev udskrevet efter Lov ^{29/3} 1904 § 1, 5.

I Aar er der i Østre Kommuneskoles Tagetage blevet indrettet et Sløjdrum, en Fysik- og Tegnestue og to Rekvisitrum.

I de 3 Kommuneskolebygninger er der 39 *Klasseværelser*, 2 Fysikstuer, 2 Sløjdstuer og et Rum til Skolekøkken. Der findes 69 Klasser, saa der er endnu Plads til 9 Klasser. Den ved Vestre Kommuneskole midlertidig oprettede Førsteklasse blev ophævet den 1. April.

Klasserne er saaledes fordelte:

	Vestre Skole			Østre Skole			Nordre Skole			Ialt		
	Dr.-Kl.	Pige-Kl.	Fælles-Kl.	Dr.-Kl.	Pige-Kl.	Fælles-Kl.	Dr.-Kl.	Pige-Kl.	Fælles-Kl.	Dr.-Kl.	Pige-Kl.	Fælles-Kl.
7ende Kl.				1	1		1	1		2	2	
6te —	1	1		2	2		1	2		4	5	
5te —	1	1		2	2		2	2		5	5	
4de —	1	1	1	2	2		2	2		5	5	1
3die —	1	1	1	2	2	1	2	2		5	5	2
2den —	1	1	1	2	2		2	2		5	5	1
1ste —	1	1	1	2	2	1	2	1	1	5	4	3
Ialt	6	6	4	13	13	2	12	12	1	31	31	7

Børnetallet pr. Drengeskole var i Gennemsnit 32,9, pr. Pige-skole 34.

Undervisningstidens Fordeling ses af følgende Tabel:

	Religion	Dansk og Anskuelis- øvelser	Regning	Skrivning	Historie	Geografi	Naturkundskab	Tegning	Sang	Haandarbejde	Gymnastik	Støjd	Det samlede Antal
VII. Drengeskole	2	6	4	1	2	2	3	2	1	...	2	...	25
VI. —	3	6	3	2	2	2	2	2	1	...	2	2	27
V. —	3	6	3	2	2	2	2	2	1	...	2	2	27
IV. —	3	8	5	2	2	2	1	...	1	...	2	2	28
III. —	3	8	5	3	2	2	1	...	2	...	26
II. —	2	9	5	3	1	1	1	...	2	...	24
I. —	2	10	5	5	$\frac{2}{2}$...	$\frac{2}{2}$...	24
7. Pige-skole	2	6	4	1	2	2	3	2	1	4	2	...	29
6. —	3	6	3	2	2	2	2	2	1	4	2	...	29
5. —	3	6	3	2	2	2	2	...	1	4	2	...	27
4. —	3	8	5	2	2	2	1	...	1	4	2	...	30
3. —	3	8	5	3	2	2	1	4	2	...	30
2. —	2	8	5	3	1	1	1	4	2	...	27
1. —	2	9	4	4	$\frac{2}{2}$	3	$\frac{2}{2}$...	24

Desuden anvendes 2 Timer ugentlig til Sammensang ved hver Kommuneskole.

För Elevers Overgang med Friplads til 1ste kommunale Mellemskoleklasse gælder følgende Vedtægt:

„De Elever, som har gennemgaaet Kommuneskolernes 4de Klasse, kan, naar de andrager derom og kan bestaa Optagelsesprøven, samt naar deres Forældre vil forpligte sig til at lade dem gennemgaa hele Mellemskolen, faa fri Undervisning i den kommunale Mellemskole.

Der skal dog ikke af denne Grund kunne oprettes nye Klasser uden Byraadets Samtykke i hvert enkelt Tilfælde.

Saafræmt et Barn, der med Friplads er overført fra Kommuneskolen til Mellemskolen, tages ud af denne, inden alle Mellemskoleklasser er gennemgaaet, af anden Grund end Sygdom og bristende Evne, skal der betales Skolekontingent for det sidst forløbne Aar.“

Aarsprøvens skriftlige Del afholdtes d. 11te—13de Marts, den mundtlige Del den 28de Marts—2den April.

Nordre Kommuneskole har haft 246 Skoledage, Vestre 1 færre paa Grund af Folketingsvalg og Østre 3 færre paa Grund af Folketings- og Byraadsvalg.

Skoleforsømmelser i pCt.	Sygdom	Anden lovlig Grund	Uden lovlig Grund	Ialt
Vestre Kommuneskole	4,80	0,29	0,37	5,46
Østre —	4,40	0,38	0,20	4,98
Nordre —	3,73	0,28	0,20	4,21
Seminariets Børneskole	4,24	0,46	0,40	5,10

Skolemulkterne beløb sig ved alle Skolerne til Kr. 269,58 (1912: Kr. 263,09).

Undervisningstimernes Antal og deres Fordeling til Lærere og Lærerinder:

	Til Lærere		Til Lærerinder		Ialt
	Faste og konstituerede	Timelærere	Faste og konstituerede	Time-lærerinder	
Vestre Kommuneskole	94	96	252	0	442
Østre —	320	60	330	48	758
Nordre —	350	36	291	0	677
Tilsammen	764	192	873	48	1877

Lærerpersonalets Forsømmelser:

	Paa Grund af Sygdom.	Med Tilladelse.
Lærerne ved Vestre Skole	52 Timer (0,7 pCt.)	109 Timer (1,4 pCt.)
— - Østre —	75 — (0,5 —)	146 — (0,9 —)
— - Nordre —	158 — (1,0 —)	126 — (0,8 —)
Lærerinderne ved Vestre Skole	761 — (7,4 —)	21 — (0,2 —)
— - Østre —	2122 — (13,7 —)	116 — (0,7 —)
— - Nordre —	59 — (0,5 —)	42 — (0,4 —)

Sygeligheden har været usædvanlig stor blandt Lærerinderne. Fru Høyer har for- sømt 37 Skoleuger, Frk. Waagepetersen 21, Frk. L. Andersen 8 og Frk. Hagen Jørgensen 17 paa Grund af Sygdom.

Børnenes Bogsamling ved

Vestre Skole har 554 Bind; der er gjort 2198 Udlaan til 267 Laantagere.

Østre Skole har 626 Bind; der er gjort 6814 Udlaan til 343 Laantagere.

Nordre Skole har 451 Bind; der er gjort 7643 Udlaan til 322 Laantagere.

Skolebade. I Maanederne Januar—April og Oktober—December er der taget følgende Antal tempererede Brusebade:

Ved Vestre Skole 5490 (89,4 % af Dr. og 83,3 % af P. har taget Bad).

„ Østre Skole 8484 (90 % af Dr. og 82 % af P. har taget Bad).

„ Nordre Skole 8191 (91,4 % af Dr. og 84,9 % af P. har taget Bad).

Bespisningen af fattige Skolebørn paa Skolen fandt Sted fra den 27de Januar til den 15de Marts. 374 Børn fik 7095 Portioner Middagsmad. Udgiften dertil var Kr. 1043,69. Kommunens Tilskud var 400 Kr.

Til *Fribefordring med Statsbanerne* i Sommerferien udstedtes 845 Billetter til Skolebørn.

Skolehaven er 1200 m² og bestaar af en Fælleshave og 49 Smaahaver, hver paa ca. 15 m². 22 Dreng og 27 Piger af de øverste Klasser har hver haft en af Smaahaverne, hvor de dyrkede Køkkenurter og Blomster. I Fælleshaven findes Pryd- og Frugtbuske, Frugttræer, Blomster og en Græsplæne samt de almindeligste vildtvoksende Planter med hosstaaende Navneplader til Brug ved Undervisningen.

Kommunen yder et Tilskud af 200 Kr. Foreningen „Skolehaven“ har givet Blomsterfrø og Porcelænsplader med Navne. Børnene har været delt i 5 Hold og arbejdet i Haven i 279½ Time.

Skolebørns Arbejde udenfor Hjemmet.

I 1907 udfærdigede jeg en Statistik over Kommuneskolebørnenes Arbejde udenfor Hjemmet. Da der siden den Tid er forløbet 6 Aar, synes jeg, at en ny Undersøgelse vil være af Interesse, særlig fordi den nye Fabriklov er traadt i Kraft den 1. Januar 1914,

og Indførelsen af Heldagsundervisning i de øverste Klasser skal gennemføres i de nærmeste Aar. Jeg har derfor ved Lærernes Medvirkning indsamlet nye Oplysninger om Børnearbejdet i de 6 øverste Klassetrin (1ste Klasserne er ligesom i 1907 holdt udenfor Opgørelsen, eftersom Børnearbejdet paa dette Alderstrin er saa ubetydeligt).

I Aarene 1907—13 er Skolebørnenes Arbejde udenfor Hjemmet formindsket ret betydeligt, som det vil ses af nedenstaaende. En yderligere Nedgang vil Fabrikloven bevirke. Indførelsen af Heldagsundervisning vil vel ogsaa sætte Tallet noget ned; men sikkert ikke saa meget, som man formoder. En senere Statistik vil kunne vise Udviklingen.

Den 1ste December 1913 var Forholdene, som følgende Skema udviser:

Klassetrin	Af det samlede Elevantal	er der sysselsat udenfor Hjemmet	hvilket udgør i pCt.	Sysselsættelsens Art					Arbejdstimer i Gennemsnit
				Byplads	Fabrikarbejde	Avisbud o. lign.	Barne-pige	Husgerning	
VII Drengeklasse	37	28	75,7	20	8	0			5
VI —	119	97	81,5	75	19	3			4,7
V —	163	114	69,9	100	10	4			5
IV —	201	108	53,7	99	7	2			3,3
III —	222	61	27,5	59	0	2			4,8
II —	208	20	9,6	15	0	5			3,5
Drengene ialt	950	428	45	368	44	16			
7. Pigeklasse	44	27	61,4	3	6	1	5	12	5
6. —	138	77	55,8	21	7	3	9	37	4,2
5. —	176	84	47,7	25	10	12	7	30	4,3
4. —	199	59	29,6	13	9	4	7	26	3,9
3. —	212	20	9,4	17	0	1	0	2	3,5
2. —	190	10	5,3	5	0	0	5	0	3,5
Pigerne ialt	959	277	29	84	32	21	33	107	

Af de paagældende Drengene benyttes altsaa det langt overvejende Tal som Bydrengene, og af Pigerne anvendes Størsteparten i fremmede Hjem. (For Pigernes Vedkommende er det vanskeligt at drage en skarp Grænse mellem Byplads og Husgerning. Drengenes Byplads er i Reglen af anden Art, nemlig Budplads i Forretninger).

I 1907 havde 59 pCt. af Drengene Arbejde udenfor Hjemmet, $\frac{1}{12}$ 1913 kun 45 pCt.

— 36 pCt. - Pigerne — — $\frac{1}{12}$ 1913 — 29 pCt.

Arbejdstiden er for adskillige Børns Vedkommende altfor lang, 6 Timer og der ud over. Ved de foretagne Undersøgelser beklagede ogsaa flere af disse Børn sig over den lange Arbejdstid. 5 Timer i Skolen, 6 Timer eller endnu flere paa Arbejdspladsen, Spisetid, Tid til Leg og Tid til Forberedelse til Skolen giver tilsammen en lang Dag. Afkortning sker saa i Forberedelse til Skolearbejdet, som bliver til lidet eller slet intet.

Seminariets Børneskole,

i hvilken der kun maa optages Pigebørn, som henvises til den fra Kommuneskolerne, bestaar af 4 Klasser. 1ste og 2den Klasse har 24, 3die Klasse 29 og 4de Klasse 30 ugentlige Undervisningstimer.

Lærerpersonalet bestaar af 4 eksaminerede Lærerinder: Fru Buchwald, Frk. K. Pedersen, Frk. D. Sørensen og Frk. Mohr, Adjunkt Thorup, Frk. A. Hansen (Alm. Forb Eks.) og Musyklærerinde, Frk. U. Andersen.

Kommunens Tilskud har været Kr. 4793,33.

Eleverne faar tempereret Brusebad hver Uge paa Seminariet.

Lærerpersonalet ved Kommunens Skoler den 31/12 1913.

	Navn	Fødselsaar	Undervist ved Horsens Skolevæsen siden	Fast ansat ved Horsens Skolevæsen siden	Tjenestealder	Løn	Skolen (R = Mellem- og Realskolen RF = Realskolens Filial V = Vestre Kommunesk. Ø = Østre Kommunesk. N = Nordre Kommunesk.)
	<i>Skoleinspektør</i>					3%	
1	Chr. Jacobsen, Overlærer ved Mellem- og Realskolen	1849	21/8 93	15/5 93	17/12 81	4500	12 Timer ved R. 18 Timer ved N. 18 Timer ved Ø. 18 Timer ved V.
	<i>Overlærere:</i>					3200 2900 2900	
2	A. Almegaard	1863	1/4 07	1/4 07	14 07		
3	A. Thygesen	1865	21/6 10	10/6 10	17 10		
4	C. Christensen	1870	9/1 13	9/12 12	1/1 13		
	<i>Viceinspektør</i>						
5	E. Birch	1849	1/1 74	1 74	1 74	3300	RF.
	<i>Andre fastansatte Lærere:</i>						
6	M. Petersen	1860	1/1 83	1/1 83	1 83	3000	N.
7	A. Jensen	1865	1/5 89	1/5 89	1/5 89	3000	R.
8	I. M. Mølbach	1861	1/1 90	1/1 90	1/10 82	3000	R. og RF.
9	I. P. Nielsen	1851	1/6 90	1/9 90	1/6 81	3000	Ø.
10	I. P. Jessen	1857	1/10 90	5/5 00	1/10 90	3000	R. og Ø.
11	A. Secher Marcussen	1870	6/11 93	20/5 95	1/12 93	3000	R.
12	Joh. Langkjær	1868	1/12 93	10/10 96	1/12 93	3000	RF.
13	Stefan Petersen	1873	11/4 96	10/10 96	1 96	2700	Ø.
14	I. Chr. Høyer	1873	20/11 96	11/1 98	1/12 96	2700	Ø.
15	Holger Petersen	1876	7/1 98	13/11 99	1/1 98	2400	N.
16	I. Baurrup Hansen	1875	18/11 98	5/3 01	1/9 98	2400	N.
17	V. Larsson	1876	1/9 98	5/3 01	1/5 99	2400	R.
18	A. P. Pedersen	1869	1/9 99	5/3 01	1/9 96	2700	N.
19	I. C. Agerskov	1878	8/10 00	28/9 01	1/11 00	2400	R.
20	N. O. Westberg	1877	19/8 01	1 03	1/8 01	2400	R.
21	K. M. Jørgensen	1878	1/4 01	1/1 05	1/4 01	2400	Ø.
22	O. Kristensen	1879	1/5 01	1/1 05	1/5 01	2400	R.
23	E. Mørk-Rasmussen	1866	1/6 01	1/11 06	1/11 04	2100	N.
24	R. H. Rasmussen	1881	10/5 03	1/2 07	1/9 04	2100	Ø.
25	F. Frederiksen	1881	1/4 05	1/12 07	1/4 05	2100	V.
26	I. M. Hølund	1882	20/11 06	1/12 07	1/1 06	1800	RF.
27	Th. Hedegaard	1882	1/12 08	1/12 08	1 06	1800	Ø.
28	K. Nørgaard	1882	1/2 09	1/2 09	1/8 06	1800	N.

	Navn	Fødselsaar	Undervist ved Horsens Skolevæsen siden	Fast ansat ved Horsens Skolevæsen siden	Tjenestealder	Løn	Skolen (R = Mellem- og Realskolen. RF = Realskolens Filial. V = Vestre Kommunesk. Ø = Østre Kommunesk. N = Nordre Kommunesk.)
29	Chr. Frederiksen	1884	$\frac{1}{4}$ 07	$\frac{1}{1}$ 10	$\frac{1}{0}$ 07	1800	RF.
30	P. M. Nyegaard	1885	$\frac{10}{8}$ 07	$\frac{1}{12}$ 10	$\frac{1}{2}$ 08	1800	N.
31	N. J. Eriksen	1886	$\frac{10}{8}$ 07	$\frac{1}{11}$ 11	$\frac{1}{8}$ 10	1600	Ø.
32	O. Skjærbæk Andersen	1887	$\frac{1}{1}$ 09	$\frac{1}{8}$ 13	$\frac{1}{10}$ 11	1600	N.
33	E. Hansen	1886	$\frac{15}{0}$ 10	$\frac{1}{3}$ 13	$\frac{1}{1}$ 11	1600	N.
34	L. Thygesen	1863	$\frac{0}{0}$ 13	$\frac{28}{5}$ 13	$\frac{1}{10}$ 83	3000	V.
	<i>Vikar i ledigt Embede:</i>						
35	Adeler Petersen	1888	$\frac{18}{8}$ 13			1296	Ø.
	<i>Fast ansatte Lærere:</i>						
36	Frk. J. Mortensen	1853	$\frac{1}{1}$ 83	$\frac{1}{1}$ 83	$\frac{1}{5}$ 81	2000	Ø.
37	„ A. Loft	1859	$\frac{1}{1}$ 83	$\frac{1}{1}$ 83	$\frac{1}{10}$ 82	2000	N.
38	„ J. Kjær	1861	$\frac{1}{11}$ 85	$\frac{14}{2}$ 87	$\frac{1}{1}$ 87	2000	Ø.
39	„ A. Christensen	1855	$\frac{1}{5}$ 90	$\frac{1}{5}$ 90	$\frac{1}{4}$ 85	2000	N.
40	Enkefru A. Poulsen, f. Wang	1864	$\frac{1}{11}$ 88	$\frac{1}{1}$ 91	$\frac{1}{1}$ 90	2000	Ø.
41	Frk. L. Andersen	1866	$\frac{1}{1}$ 84	$\frac{1}{1}$ 02	$\frac{1}{8}$ 91	2000	R. 16 T., Ø. 20 T.
42	„ E. Thomsen	1869	$\frac{8}{11}$ 94	$\frac{1}{1}$ 96	$\frac{1}{12}$ 94	1900	N.
43	Fru K. Langkjær, f. Krogh	1870	$\frac{1}{4}$ 95	$\frac{1}{1}$ 96	$\frac{1}{5}$ 95	1900	Ø.
44	Frk. D. Johansen	1872	$\frac{1}{4}$ 95	$\frac{10}{10}$ 96	$\frac{1}{5}$ 95	1900	R.
45	„ C. Müller	1859	$\frac{11}{4}$ 96	$\frac{10}{10}$ 96	$\frac{1}{12}$ 89	2000	N.
46	Fru J. Larsen, f. Henschel	1864	$\frac{11}{4}$ 96	$\frac{11}{1}$ 98	$\frac{1}{4}$ 96	1900	RF.
47	„ Marcussen, f. Mathiasen	1869	$\frac{20}{8}$ 96	$\frac{20}{10}$ 98	$\frac{1}{1}$ 95	1900	R.
48	Frk. F. Ross	1869	$\frac{11}{4}$ 96	$\frac{5}{3}$ 01	$\frac{1}{4}$ 98	1800	RF.
49	Fru M. Højer, f. Sørensen	1874	$\frac{1}{0}$ 98	$\frac{7}{8}$ 01	$\frac{1}{0}$ 98	1800	Ø.
50	Frk. M. Petersen	1873	$\frac{1}{8}$ 00	$\frac{7}{8}$ 01	$\frac{1}{6}$ 99	1800	R.
51	„ E. Hagen-Jørgensen	1876	$\frac{7}{4}$ 99	$\frac{1}{4}$ 05	$\frac{1}{4}$ 00	1800	V.
52	„ E. Bcntzen	1877	$\frac{10}{8}$ 01	$\frac{1}{4}$ 05	$\frac{1}{10}$ 01	1800	V.
53	„ E. Vinkel	1879	$\frac{10}{8}$ 01	$\frac{1}{4}$ 05	$\frac{1}{10}$ 01	1800	Ø.
54	„ P. Christensen	1881	$\frac{18}{8}$ 02	$\frac{1}{2}$ 07	$\frac{1}{8}$ 02	1700	V.
55	„ E. Jørgensen	1882	$\frac{21}{8}$ 05	$\frac{1}{12}$ 08	$\frac{1}{8}$ 07	1600	R.
56	„ K. Holmsgaard	1882	$\frac{1}{4}$ 07	$\frac{1}{12}$ 08	$\frac{1}{4}$ 07	1600	N.
57	Fru A. Thorup, f. Albeck	1875	$\frac{9}{11}$ 10	$\frac{1}{11}$ 10	$\frac{1}{4}$ 03	1700	V.
58	Frk. K. M. Jørgensen	1878	$\frac{1}{11}$ 06	$\frac{1}{1}$ 10	$\frac{1}{4}$ 08	1600	N.
59	„ S. Rasmussen	1884	$\frac{1}{6}$ 07	$\frac{1}{11}$ 10	$\frac{1}{4}$ 08	1600	V.
60	„ E. Madsen	1883	$\frac{10}{8}$ 07	$\frac{1}{12}$ 10	$\frac{1}{8}$ 08	1600	N.
61	„ C. Christensen	1884	$\frac{22}{4}$ 08	$\frac{1}{2}$ 12	$\frac{1}{8}$ 09	1600	Ø.
62	„ A. Petterson	1886	$\frac{10}{8}$ 08	$\frac{1}{2}$ 12	$\frac{1}{10}$ 10	1500	V.
63	„ V. Jessen	1884	$\frac{1}{7}$ 09	$\frac{1}{2}$ 12	$\frac{1}{7}$ 09	1600	Ø.
64	„ O. Damsgaard	1884	$\frac{1}{6}$ 08	$\frac{1}{4}$ 13	$\frac{1}{8}$ 10	1500	R.
65	„ E. Frisch	1887	$\frac{10}{8}$ 08	$\frac{1}{0}$ 13	$\frac{1}{3}$ 11	1500	N.
	<i>Vikar i ledigt Embede:</i>						
66	Frk. Karen Jensen	1887	$\frac{1}{5}$ 12			75 Ø. pr. T.	Ø. 24 T.
67	„ Agnete Eriksen	1890	$\frac{25}{8}$ 13			75 Ø. pr. T.	Ø. 22 T.
	<i>Timelærere:</i>						
1	E. Kolstrup	1888	$\frac{1}{7}$ 10			1296	N. 36 T.
2	A. Reske Nielsen	1888	$\frac{29}{11}$ 10			1296	Ø. 36 T.

	Navn	Fødselsaar	Undervist ved Horsens Skolevæsen siden	Fast ansat ved Horsens Skolevæsen siden	Tjenestealder	Løn	Skolen (R = Mellem- og Realskolen. RF = Realskolens Filial. V = Vestre Kommunesk. Ø = Østre Kommunesk. N = Nordre Kommunesk.)
3	Ad. L. Hansen	1887	$\frac{6}{11}$ 13			1296	V. 36 T.
4	J. J. Anker.....	1890	$\frac{1}{12}$ 12			1296	V. 36 T.
5	E. Jørgensen (fast Vikar)	1890	$\frac{1}{10}$ 12			864	V. 24 T.
6	A. Madsen (fast Vikar)	1887	$\frac{1}{9}$ 13			864	Ø. 24 T.
<i>Timelærerrinder:</i>							
7	Frk. Dorthea Poulsen	1887	$\frac{1}{4}$ 09			1296	V. 36 T.
8	„ K. M. Andersen.....	1886	$\frac{1}{4}$ 09			1296	RF. 36 T.
9	„ Inger Jørgensen.....	1878	$\frac{19}{8}$ 10			1296	R. 28 T., RF. 8 T.
10	„ Christine Kirkegaard (fast Vikar)	1889	$\frac{6}{1}$ 13			864	Ø. 24 T.
11	„ Thyra Fausing.....	1890	$\frac{18}{9}$ 13			648	R. 14 T., RF. 4 T.

Forandringer i Lærerpersonalet i Aarets Løb m. m.

Afgang. Den 1. Juli fik Marie Rasmussen Afsked med Pension efter 43 Aars dygtigt Arbejde ved Horsens Skolevæsen.

Den 1. August fik Anna Waagepetersen Afsked med Pension efter Tuberkuloseloven.

Den 1. September blev Karen Bæksted efter Ansøgning entlediget fra sit Embede.

Den 1. November forlod Lærer Anders Larsen Skolen for at overtage Overlærerembedet i Thisted.

Tilgang. Den 1. Juni blev hidtilværende Førstelærer i Jebjerg, Laurits Thygesen, kaldet til fast Lærer i Horsens.

Fast Ansættelse. Den 1. Februar fik de konstituerede Lærerrinder Catrine Christensen, Valborg Jessen og Alix Pettersen fast Ansættelse, den 1. Marts Timelærerne Emil Hansen og Ole Skjærbæk Andersen, den 1. April Timelærerrinde Olga Damsgaard og den 1. September Timelærerrinde Else Frisch.

Timelærere med fuldt Timetal blev Vikarerne Reske Nielsen, Ad. L. Hansen og Jens J. Anker den 1. September.

Timelærerrinder med fuldt Timetal blev Vikarerne Inger Jørgensen og Dorthea Poulsen den 1. September.

Faste Vikarer med 24 Timer blev Christine Kirkegaard og Anders Madsen den 1. September.

Vikarer. Fra $\frac{1}{1}$ — $\frac{1}{9}$ var Inger Jørgensen Vikar i et ledigt Embede ved Mellem- og Realskolen. Fra $\frac{1}{1}$ — $\frac{1}{9}$ var Christine Kirkegaard Vikar i Karen Bæksteds tidligere Em-

bede ved Vestre Skole. Fra $\frac{1}{1}$ — $\frac{1}{9}$ var Jens J. Anker og Ad. L. Hansen Vikarer i 2 ledige Embeder ved Vestre Skole. Den $\frac{25}{8}$ blev fast Vikar med 24 Timer Marie Andersen Vikar i ledigt Embede ved Mellem- og Realskolens Filial. Samme Dag overdroges 22 Timer ved Østre Skole til Agnete Eriksen, som ikke havde haft Timer ved Skolerne siden Nedlæggelsen af Førsteklassen ved Vestre Skole den $\frac{1}{4}$. Den $\frac{18}{8}$ fik Karen Jensen 22 Timer ved Østre Skole og Thyra Fausing 18 Timer ved Mellem- og Realskolen som Vikarer i et ledigt Embede. Den $\frac{1}{9}$ fik Karen Jensen yderligere 2 Timer ved Østre Skole. Den $\frac{1}{11}$ blev Adeler Petersen Vikar i et ledigt Embede ved Østre Skole. Fra $\frac{1}{1}$ — $\frac{12}{7}$ var Karen Jensen Sygevikar for Anna Waagepetersen. Helga Nielsen har hele Aaret været Sygevikar for Minna Høyer.

Korte Kursus. A. Thygesen (Tysk), N. J. Eriksen (Sang), K. M. Jørgensen (Sløjd), Ad. L. Hansen (Sløjd), Nørgaard (Tegning), E. Jørgensen (Tegning), Emil Hansens (Gymnastik), Skjærbæk Andersen (Boldspil og ordnede Lege), Eline Jørgensen (Engelsk i Hillerød).

Den 21. og 22. Februar. Foredrag og Instruktion i skriftlig Dansk af Førstelærer Fr. Smith, Himmelev, for Kommuneskolernes, Statskolens og Privatskolernes Lærere og Lærere. Kommunen ydede hertil 50 Kr.

	Skolebetjentene	Fødselsaar	Overtaget Bestillingen	Pengeløn	Skolens Navn
1.	J. C. Christensen	1849	$\frac{1}{9}$ 82	1350	Østre Kommuneskole.
2.	J. C. Rasmussen	1848	$\frac{1}{4}$ 84	1350	Vestre Sk. og Realsk. Filial.
3.	N. Mortensen	1857	$\frac{1}{4}$ 85	1350	Mellem- og Realskolen.
4.	H. L. Lorensen	1884	$\frac{1}{2}$ 12	950	Nordre Kommuneskole.

Desuden har Skolebetjentene fri Bolig paa Skolen, Brændsel og Gas.

Skolelægen har ført Tilsyn med Sundhedsforholdene i Mellem- og Realskolen og de 3 Kommuneskoler. Foruden de Børn, der ved Besøgene i Klasserne henvistes til Under søgelse, blev samtlige ny indmeldte Elever, 352 Dreng og 288 Piger, undersøgte. Blandt de sidstnævnte Elever fandtes følgende Sygdomstilfælde:

	Dreng	Piger
Anæmi og Clorose	15	13
Sanseorganers Sygdomme	18	20
Scrophulose og Tuberkulose	5	6
Hudsygdomme	6	2
Kirurgiske Sygdomme	7	9
Andre Sygdomme	2	2
Ialt	53	52

I sin Beretning til Byraadet skriver Skolelægen: „Sundhedstilstanden har gennemgaaende været god, og der har ikke været alvorligere Epidemier. Derimod var der i Efteraaret talrige Tilfælde af Mæslinger og i Vestre Kommuneskole en lille Epidemi af Faarsyge, som særlig angreb et Par Klasser, ligesom enkelte af Lærerpersonalet blev smittede.“

Udgiften til Skolevæsenet i Regnskabsaaret 19^{12/13} har med Fradrag af Skolekontingent til Mellem- og Realskolen (Kr. 16,589,00) været Kr. 189,604,91. Trækkes fra foranævnte Udgiftssum Renter og Afdrag paa Byggelaan (Kr. 19,204,30) samt Tilskud til Skolefonden (Kr. 7972,38), til Seminariets Børneskole og til Privatskoler, bliver der til Rest Kr. 156,784,90, som er Driftsudgiften til de 4 kommunale Skoler. Denne Sum er ca. 7700 Kr. større end Aaret tilforn, hvilket væsentligst er forårsaget ved forøget Udgift til Bygningers Istandsættelse (ca. 2000 Kr.), til Inventaret (ca. 1000 Kr.), til Brændsel (ca. 2000 Kr.) og til Sygevikarer (Kr. 2203,05 mod Kr. 946,62 i 19^{11/12}).

Naar Driftsudgiften deles med Middelbørnetallet, som har været 2957 (i 19^{11/12}: 2922; i 19^{10/11}: 2906), bliver Udgiften pr. Barn for Aaret 19^{12/13}: Kr. 53,02 (i 19^{11/12}: Kr. 51,01, i 19^{10/11}: Kr. 51,25).

Boldspil er under Gymnastiklærer Jessens Vejledning øvet i Sommermaanederne af Drengene fra Kommunens Skoler 4 Aftener om Ugen paa Sportspladsen.

Det gennemsnitlige Antal Deltagere har været:

Fra Mellem- og Realskolen	70
„ Vestre Kommuneskole	62
„ Østre	—	65
„ Nordre	--	68

Skolebørnenes Sparekasse, som er oprettet i 1874 af Overlærer Loft og siden 1898 bestyret af Lærer M. Petersen, havde ved Regnskabsaarets Udgang den ³¹ 3 1913 1943 Sparere med Kr. 23,010,36. I det forløbne Regnskabsaar blev der indbetalt og tilskrevet i Renter Kr. 10,214,56 og udbetalt Kr. 10,195,46.

Til den **Rosing-Ræderske Aftenskole**, en Forsættelsesskole, som i Vinterhalvaaret giver fri Undervisning i Dansk (4 ugl. Timer), Regning (6 Timer), Skrivning (2 Timer) og elementær Bogføring (4 Timer) til Mænd og i Dansk (2 ugl. Timer), Regning (1 Time) og Haandarbejde (1 Time) til Kvinder, yder Kommunen et aarligt Tilskud af 150 Kr. foruden Lokale, Lys og Varme; fra Staten er modtaget 125 Kr. og fra Amtsskolefonden 100 Kr. Legatkapitalen er 4000 Kr. Skolen søgtes ved Aarets Udgang af 51 mandlige Elever, for-

delte i Hold med 4 ugentlige Undervisningstimer, og af 18 kvindelige Elever i 1 Klasse med 4 ugentlige Timer.

Legater for Skolebørn:

Justermester *Elkjærs* Legat: 36 Kr. anvendes til Klæder og Skolepenge for en fattig Dreng.

Lindvigs Legat: 40 Kr. anvendes til Konfirmationshjælp for Børn i Kommuneskolerne.

Barbara Jochumsens Legat: 233 Kr. fordeles lige mellem 6 Døtre af Haandværkere „for at hjælpe dem til en bedre Skoleundervisning“.

Privatskolerne.

Den 1ste Januar 1913 fandtes i Horsens 10 Privatskoler (med 638 Elever), i hvilke der undervistes Børn over 7 Aar. Ved Aarets Udgang fandtes her 10 Privatskoler med 618 Elever. Af disse Skoler var 3 Pigeskoler og 7 Fællesskoler.

	Bestyrer	Beliggenhed	Antal Klasser	Elevantal		Skoleplig- tige Elever
				Dreng	Piger	
<i>I. Skoler med afsluttende Undervisning:</i>						
1	Fru Ravn	Hestedamsgade 25	5		83	77
2	Fru K. Berthelsen	Kildegade	4	39	38	72
3	Pastor Kerff	Katolsk Skole, Kildegade	5	27	38	59
4	Frk. ne M. og F. Schougaard	Kildegade	8		80	51
5	Frk. S. Bache	Smedegade 89	4	14	32	44
6	Lærer J. Hansen	Ryesgade 2	3	20	22	38
<i>II. Forberedelsesskoler:</i>						
1	Adjunkt Fledelius	Huivejen	10	108	94	181
2	Frk. A. Christensen	Allégade 19	1		11	9
3	Frk. A. Hansen	Aaboulevard 15	1	3	3	4
4	Frk. Vestergaard	Havnealléen 29	1	4	2	4

Oversigt over Femaaret 1909—1913.

Skolepligtige Børn i Horsens Kommune:

	I Kommuneskolerne		I den kom. Mellem- og Realskole		I Statsskolen (Horsens lærde Skole)		I Privatskolerne		I Hjemmet, Asylet og andre Kommuners Skoler		Ingen Undervisning (Sygdom m. m.)		Ialt
	Børn	pCt.	Børn	pCt.	Børn	pCt.	Børn	pCt.	Børn	pCt.	Børn	pCt.	
1/1 1894	1614	= 57,08	307	= 10,87	48	= 1,70	820	= 29,00	18	= 0,64	23	= 0,78	2830
1/1 1899	1974	= 58,03	399	= 11,85	62	= 1,84	898	= 26,67	9	= 0,27	25	= 0,74	3367
1/1 1904	2092	= 60,00	453	= 13,12	70	= 2,03	785	= 22,74	13	= 0,38	39	= 0,13	3452
1/1 1909	2280	= 63,51	535	= 14,90	97	= 2,70	643	= 17,91	8	= 0,22	27	= 0,70	3590
1/1 1910	2357	= 64,13	552	= 15,02	94	= 2,50	642	= 17,47	12	= 0,33	18	= 0,40	3675
1/1 1911	2313	= 64,31	555	= 15,43	92	= 2,50	612	= 17,01	4	= 0,11	21	= 0,58	3597
1/1 1912	2335	= 64,15	558	= 15,33	125	= 3,43	594	= 16,32	9	= 0,25	19	= 0,52	3640
1/1 1913	2365	= 64,57	574	= 15,07	121	= 3,30	577	= 15,75	8	= 0,22	18	= 0,40	3663
31/12 1913	2394	= 65,55	562	= 15,40	128	= 3,50	539	= 14,70	14	= 0,38	15	= 0,41	3652

I Femaaret er de skolepligtige Børns Antal steget med 1,7 pCt. (4). Kommuneskolernes Elevantal er steget med 5 pCt. (9), den kommunale Mellem- og Realskoles med 5 pCt. (18,1), medens Privatskolernes er formindsket med 16,2 pCt. (÷ 18,1).

(Tallene i () er det foregaaende Femaars Procenttal).

Antallet af Klasser i Kommunens Skoler og Middeltallet af Eleverne i Klasserne:

	Middeltallet af Elever i Kommunens Klasser	Klasser i Kommuneskolerne	Klasser i den kom. Mellem- og Realskole	Klasser i Seminariets Børneskole	Hvor mange Klasser ialt?
1/1 1894	36,7	44	12	4	56
1/1 1899	34,0	56	16	4	75
1/1 1904	32,4	62	20	4	86
1/1 1909	33,1	66	22	4	92
1/1 1910	33,3	68	23	4	95
1/1 1911	33,2	69	23	4	96
1/1 1912	32,5	70	23	4	97
1/1 1913	33,0	70	24	4	98
31/12 1913	33,5	69	24	4	97

Skoleforsømmelser, beregnede i pCt., og Skolebøder:

	Den kom. Mellem- og Realsk.		Vestre Kommuneskole		Østre Kommuneskole		Nordre Kommuneskole		Seminariets Børneskole		Skolebødernes Beløb	Mulkterede Dage
	Ialt	Efter Fradrag af Sygdom	Ialt	Efter Fradrag af Sygdom	Ialt	Efter Fradrag af Sygdom	Ialt	Efter Fradrag af Sygdom	Ialt	Efter Fradrag af Sygdom		
1894	4,2	0,0	6,5	2,3	6,4	2,1			6,1	1,4	Økr. 240,10	1913
1899	5,0	0,4	5,5	1,0	5,1	1,7			5,4	1,0	- 213,00	1253
1904	4,7	0,3	3,7	0,0	4,1	0,7			6,3	1,1	- 290,04	1629
1909	3,8	0,3	4,7	0,8	4,7	0,0	5,1	0,7	6,3	1,1	- 295,05	1669
1910	4,3	0,5	5,5	1,3	5,0	1,2	6,0	1,0	7,3	1,3	- 348,03	1482
1911	5,2	0,2	5,7	0,3	5,0	0,8	5,5	0,0	7,0	1,0	- 331,72	1312
1912	5,5	0,2	6,3	0,0	5,2	0,0	5,4	0,5	5,1	0,0	- 263,00	1474
1913	4,4	0,3	5,5	0,7	5,0	0,0	4,2	0,5			- 269,58	

Driftsudgiften til de kommunale Skoler og Udgiften pr. Barn i disse Skoler fremgaar af følgende Oversigt:

1894.	59,247 Kr.	29 Kr. 70 Ø. pr. Barn.	
1899.	73,411 —	30 — 77 — —	
¹ / ₁ 1903— ¹ / ₄ 1904.	119,047 —	37 — 50 — —	(for ⁵ / ₄ Aar)
19 ⁰⁸ / ₀₉ .	138,472 —	49 — 95 — —	
19 ⁰⁹ / ₁₀ .	148,851 —	51 — 54 — —	
19 ¹⁰ / ₁₁ .	148,941 —	51 — 25 — —	
19 ¹¹ / ₁₂ .	149,049 —	51 — 01 — —	
19 ¹² / ₁₃ .	156,784 —	53 — 02 — —	

I Femaaret 1909—13 har der i Lærpersonalet været en Tilgang af 22 (13 Lærere og 9 Lærerinder) og en Afgang af 15 (10 Lærere og 5 Lærerinder). Tilvæksten af Lærerkrafter vil fremgaa af følgende Tal:

	Fast ansatte Lærere og Lærerinder	Timelærere og Timelærerinder	Ialt
1ste Januar 1894...	32	11	43
— 1899...	39	14	53
— 1904...	52	9	61
— 1909...	60	11	71
— 1910...	60	16	76
— 1911...	64	13	77
— 1912...	64	13	77
— 1913...	67	11	78
31te Decbr. 1913...	67	11	78

De vigtigste Forandringer vedrørende Kommunens Skolevæsen i 1909—13.

1909. Klassernes Trinrække i Kommuneskolerne udvides med et 7ende Trin. Sløjdundervisning indføres i Kommuneskolernes IV Drengeskoler. Forandring i Skoledistriktsdelingen: Hele Aaboulevarden henlægges til Østre Kommuneskole.
1910. Sportspladsen ved Østergade tages i Brug. Alm. Forberedelseseksamen afholdes sidste Gang. Mellemskoleeksamen afholdes første Gang i Juni—Juli. Sløjdundervisning optages i Kommuneskolernes V Drengeskoler.
1911. Ny Skoleplan træder i Kraft den 1. April. Realeksamen afholdes første Gang. I Bygningen paa Sportspladsen blev indrettet Omklædningsrum med Styrtebad og Vadskekummer samt Nødtørftsrums. Endvidere opførtes et Halvtag med Betongulv ved Bygningens østre Gavl. Sløjdundervisning optages i Kommuneskolernes VI Drengeskoler.
1912. Et Grundstykke paa 15,416 □ Alen af Gartner Bøghs forhenværende Have i Byens østlige Del købes til Byggegrund for en ny Skole.
1913. I Østre Kommuneskoles Tagetage indrettes en Fysik- og Tegnestue, et Sløjdrum og 2 Rekvisitrum.

Horsens Skoleinspektorat, Marts 1914.

Chr. Jacobsen.
